

сѣждаваше по народни-тѣ работи, ужъ като да удовлетвори само тѣхно-то любопитство, но мѣжду това умѣяше да извика въ душа-та на сѣбесѣдника си чувства на народно сѣзнание, така що-то ни единъ кой-то би са срѣщналъ и разговорилъ съ него по народочерковний въпросъ, не си отиваше отъ при него не оживенъ и безъ новъ запасъ на нравственни сили. Михайловский не идеше въ вѣжторгъ като Дѣда Бозвеля, кога говореше не поражаваше сѣбесѣдници-тѣ си съ наборъ думи често хубави и увлекателни, но често колко-то язвителни и поразителни толкозъ и нескромни, повече-то пѣлни съ волнодумни исходки.

Така като казвами ний не исками да унизимъ Отца Неофита и да отнемемъ отъ важноста на подвигъ-тѣ му, а казвами го само да покажемъ различие-то на характера и начинъ-тѣ на дѣйствия-та за възбуждане-то на народа у двама-та пѣрви подвижници за вѣспроизвеждане на Бѣлгарщина-та. Буйни-тѣ и страстни проповеди на Отца Неофита, кой-то е ималъ случай да обходи по-голъма-та часть на Бѣлгария и да размърда проста-та масса на Бѣлгари-тѣ въ Цариградъ, виждаха са като нѣщо грубо на по-развити-тѣ хора, но тѣ дѣйствуваха по-силно на неразвити-тѣ умове. Състояние-то на работи-тѣ и само-то положение на народа като да изискваха този начинъ на дѣйствие, както сми били и сами ний принудени много пѣти да са послужимъ съ този манеръ. Инакъ сякашъ не бѣ възможно да са оттрѣгнатъ отъ прѣхласнувание-то си подиръ гѣрцизмъ-тѣ тѣзи, кои-то вече кадыаха тамиянъ на грѣцки-тѣ идоли, освѣнъ съ смѣли хули и укори врѣзъ тѣзи идоли и тѣхни-тѣ послѣдователи, за да са възбуди прѣзрѣние кѣмъ Гѣрцизмъ-тѣ и да са обѣрне внимание-то имъ кѣмъ Бѣлгарщина-та, кѣмъ коя-то оставаше испослѣ да са вдѣхне само любовь и уважение. Способенъ на послѣдне-то дѣло Михайловский слабо можеше да послужи за пѣрво-то. Отъ това като истинскый прѣдтеча на възраждане-то на народа Отець Неофитъ възбуждаше внимание и приготвяше неразработени-тѣ умове, кои-то испослѣ увличаше и вѣвждаше въ поприще-то на подвигъ-тѣ самъ Михайловский.

Но, както казахми, смърть-та прѣдвари та грабна едного-то отъ двама-та явни борци на Бѣлгарско-то народно слово и право! При всичко че смиренни-тѣ трудове на таксидиоти-тѣ, ревностни-тѣ старания на поменѣти-тѣ народни учители и просвѣтители па, и сами-тѣ проповеди на падналий-тѣ борець не бѣха останали безслѣдственни, но бѣха възбудили и приготвили за този подвигъ сили-тѣ на по-млади хора; при